

Žaklina Stefanović, član Ekološkog društva „Eko Vlasina“, diplomirani geograf-turizmolog i nastavnik geografije iz Vlasotinca, jedna je u timu zaslužnih za organizaciju prvih „Vlasinskih dana gljiva“, odžanih od 21.- 23. jula na Vlasinskom jezeru.

Zadovoljna učinjenim, pre svega odazivom velikog broja gljivarskih društava iz cele Srbije, ali i regionala, podrškom dobijenom od predsednika MGSS, gospodina Zorana Jelenkovića, kao i postignutim ciljem, edukacijom vezanom za značaj i zaštitu gljiva na području izuzetnih odlika, kakvo je je prilika za skupljanje novih iskustava značajnim za buduća dešavanja. U tom smislu, planirano je više manifestacija tokom godine, edukacija dece po školama, teorijska obuka koju će pratiti izazak na teren, kako bi učenici prepoznali u prirodi ono o čemu su u učionicama slušali.

- Svesni smo da smo na početnom nivou, kada je reč o ovoj oblasti. Deca su facinirana gljivama, ali to je čitavo jedno carstvo u koje smo mi samo zagrebali, a kojem treba posvestiti čitav život - ističe Žaklina Stefanović.

Ekološko društvo „Eko Vlasina“ je ove godine susrete gljivara organizovala na Vlasinskom jezeru, opština Surđulica, zbog vremenskih uslova i dugotrajne suše. Sledeće godine planiraju susret u trajanju od nekoliko dana. Vlasotinčani s ponosom kažu da u njihovoj opštini takođe postoji prirodni rezervat zaštićenih vrsta, podjednako zanimljiv kao na Vlasinskoj visoravni. Nemaju jezero, ali imaju nešto drugo, i zato treba doći.

- Vlasotince je mala i mirna varoš, koja „živi“ samo leti. Ožive je Vlasotinčani došli sa svih strana, svojim šalama, muzikom i temperamentom. Čak je i poznati scenarista, Siniša Pavić, vlasotinčki zet, inspirisan likovima iz Vlasotinca i živopisnim nadimcima tamošnjih žitelja, napisao scenarija za serije „Vruć vetar“ i „Porodično blago“. Na uvodnoj špici našao se i Stari mlin, zaštitni znak Vlasotinca, izgrađen 1895., u koji je 1912. ugrađen generator od 20 kW. Time je Vlasotince dobilo prvo električno osvetljenje - objašnjava Žaklina Stefanović i nastavlja:

- Vlasotince može biti turistički dobro valorizovano ako se poradi na tome, a treba dosta da se poradi. Osnov za turizam je naše vinogorje, reducirani ostaci Vinogradarske zadruge osnovane između dva rata. Danas njegovu slavu brane individualni proizvođači, kao što je vinarija Ćirković, koja se nalazi na Evropskom putu vina. U promociji vinske kulture veliku ulogu ima Vinski viteški red „Simeon“ iz Vlasotinca. Vlasotince se nalazi na Evropskom pešačkom putu. Sada se rodila i nova ideja - gljivarski turizam, kompatibilan sa zacrtanim ciljevima ED „Eko Vlasina“ kao što je trasiranje gljivarskih staza, privlačenje velikog broja ljubitelja prirode i ovakvih događaja - kaže naša sagovornica.

U morfološkom pogledu, u ovoj opštini se izdvajaju dve celine: dolinsko-kotlinska i brdsko-planinska. Ravničarski deo ima sjajne osnove za razvoj povrtarskih kultura, pa se ovaj

deo naziva i „baštom Srbije“, a paradajz iz sela Stajkovace, završava na ruskom tržištu. Brdskim delom protežu se voćnjaci i vinogradi. Kvalitetno zemljишte, gajnjača i smonica, idealna su podloga za vinovu lozu, koje je na žalost sve manje. Nekadašnje vinograde sve više zamjenjuju plantaže malina, pa tako Vlasotince gubi svoju prepoznatljivost.

Vlasotince kuburi sa smeštajnim kapacitetima, ali restorana ima u izobilju. U njima se priprema ukusna hrana, bazirana na roštilju, ali ima svega ostalog, pre svega salata, posebno paprike na hiljadu načina i paradajza.

Žaklina Stefanović ističe da je Vlasotince tokom istorije doživljavalo mnoge promene, ali da su ljudi ostali srdačni i opušteni, i kaže:

- Volimo da ugostimo i da se gost oseća kao u svojoj kući, i to je naš identitet na koji smo ponosni.

